

Maandag 15 juni

'... spreek de waarheid tegen elkaar' (Efez. 4:25)(NBV).

Richtlijnen voor het omgaan met boosheid (1).

Twee sterke persoonlijkheden in een relatie zijn als twee rivieren die bij elkaar komen: het wordt een sterke stroming. Boosheid kan kortstondig zijn zoals een bliksemschicht, of langer aanhouden, zoals onweerderommel in de verte. Soms botsen we pijnlijk, andere keren nemen we afstand en verbreken stilzwijgend de relatie. Maar als je goed met boosheid omgaat, hoeft het niets kapot te maken. De komende dagen bekijken we een aantal van Gods richtlijnen voor het omgaan met boosheid.

Regel 1: Houd het eerlijk. 'Leg daarom de leugen af en spreek de waarheid tegen elkaar... Als u boos wordt... laat de zon dan niet ondergaan over uw boosheid' (Efez. 4:25-26). Als je boos bent, ontken het dan niet. Boosheid kan opbouwend zijn. Het is goed als we boos worden wanneer mensen verkeerd worden behandeld en fouten niet worden rechtgezet. Als je zegt 'ik ben boos en omdat ik onze relatie belangrijk vind, wil ik er graag over praten' is dat eerlijk, niet bedreigend en noodt het tot oplossingen. Let op het volgende: a) boosheid ontkennen, wegduwen of onderdrukken, of doen alsof je niet boos bent is in wezen oneerlijk; b) een andere vorm van liegen als je boos bent is overdrijven. 'Je luistert nooit naar wat ik zeg.' 'Je let nooit op wat ik wil.' 'Niemand doet hier iets behalve ik.' Dergelijke insinuaties zijn niet waar. Ze maken het alleen maar erger en werken polariserend. Zo weet je zeker dat het echte probleem op de achtergrond raakt en niet wordt opgelost; c) je liegt eigenlijk ook als je de ander de schuld in de schoenen schuift als je boos bent. 'Als jij op tijd zou komen, zou ik niet zo hoeven zeuren'. 'Als jij niet meer zou zeuren, zou ik misschien kunnen beginnen op tijd te komen.' Beschuldigen is een vorm van je eigen verantwoordelijkheid ontlopen terwijl je met de vinger naar anderen wijst. Het maakt anderen boos, houdt je eigen boosheid in stand en produceert nooit het gewenste resultaat. Gods manier is 'spreek de waarheid tegen elkaar'. En dat werkt het best wanneer je het in liefde doet.

Dinsdag 16 juni

'... spreek de waarheid tegen elkaar' (Efez. 4:25)(NBV).

Richtlijnen voor het omgaan met boosheid (2).

Regel 2: Houd het netjes. Paulus schrijft dat je niet moet zondigen als je boos bent (Efez. 4:26). Wat wil hij daarmee zeggen? Laat je boosheid niet escaleren zodat het tot schade leidt. Gebruik je woorden niet als een wapen of een controlemechanisme. Het is prima om op een gezonde manier je emoties te uiten, maar houd ze onder controle. Het probleem oplossen en de relatie versterken moet je doel zijn, niet je mening verkondigen en de ander kwetsen. Is dit makkelijk? Nee. Daar heb je een flinke dosis genade voor nodig. Woorden die zijn gesproken in spot, sarcasme, hoogmoed of 'gerechtvaardigde verontwaardiging' verwonden mensen, soms voor altijd. 'Een valse tong vernietigt de geest' (Spr. 15:4). 'Wie geneest een zieke geest?' (Spr. 18:14). 'Woorden hebben macht over leven en dood' (Spr. 18:21). Boze woorden neemt men, als ze eenmaal zijn losgelaten, 'gulzig in zich op' (Spr. 26:22). Je woorden kunnen in iemands hart en herinnering doorleven tot aan zijn graf. We zeggen wel 'stukken en stenen breken mijn benen, maar woorden doen me niets', het is echter niet waar. Iemand kan sterven aan een zieke geest en degene die de woorden heeft uitgesproken, blijft zitten met de spijt over de schade die hij heeft aangericht. Hij krijgt ook nooit meer de kans om het ongedaan te maken. Berouw over goed aangepakte boosheid is overigens natuurlijk nooit nodig. Leer dus onderscheid te maken tussen de boosheid die je voelt en de woorden die je spreekt. Zorgvuldig doordachte boosheid kan belangrijke informatie over nodige veranderingen onthullen. Richt je daarop en vraag God je te laten zien wat voor verandering nodig is in de ander, én in jou!

Woensdag 17 juni

'... spreek de waarheid tegen elkaar' (Efez. 4:25)(NBV).

Richtlijnen voor het omgaan met boosheid (3).

Regel 3: Laat er geen gras over groeien. Boosheid opslaan op je harde schijf berokkent alleen maar schade aan jezelf. Wanneer jij oude wrokgevoelens ophaalt, ga je ze weer ervaren en raak je verbitterd. 'Een goed mens brengt uit de goede schatkamer van zijn hart het goede voort, maar een slecht mens brengt uit zijn slechte schatkamer het kwade voort; want waar het hart vol van is daar loopt de mond van over' (Luc. 6:45).

Als je boos bent, handel het dan snel af. Laat het niet op zijn beloop. Laat niet de tijd bepalen welke opties je kiest. Zit niet te hopen tot de ander het licht zal zien en excuses komt aanbieden. 'Als een van je broeders of zusters tegen je zondigt, moet je die daarover aanspreken' (Matt. 18:15). Probeer tot een oplossing te komen en herstel de relatie. Als je het onderdrukt, heb je weer een lijk in de kast. Volgens artsen krijg je daardoor vroeg of laat last van je maag of je immuunsysteem en heb je meer kans op hartproblemen, kanker en andere fysieke, sociale en emotionele stoornissen. Intussen zal het je bezig houden, je energie kosten, je creativiteit roven en je contact met God, vrienden en medegelovigen in de weg staan. Nog afgezien van het feit dat het de overtreder de kans ontnemt om zijn geweten te zuiveren, berouw te tonen en recht voor God en jou komen te staan. Haal niet langer het verleden op en probeer niet de schuldigen te chanteren door op 'gunstige' momenten lijken uit de kast te halen, op wraak te zinnen en haatgevoelens door te geven aan een volgende generatie. Vraag God om de nederigheid en moed om vandaag de problemen van vandaag af te handelen. Zorg ervoor dat je vanavond bij het naar bed gaan weet dat er aan je problemen gewerkt wordt en dat God en iedere betrokkene ervan op de hoogte is. Dat bevordert een goede nachtrust!

Donderdag 18 juni

'... spreek de waarheid tegen elkaar' (Efez. 4:25)(NBV).

Richtlijnen voor het omgaan met boosheid (4).

Regel 4: Houd het oplossingsgericht. Iemand heeft eens gezegd dat 'fellowship' (gemeenschap) is als twee 'fellows' in een 'ship': de een kan de ander niet laten zinken zonder dat hij zelf zinkt. Wil je de overhand krijgen, dan verlies je beiden. Wil je de relatie redden en verstevigen, dan win je beiden. Wanneer je iets zegt, zorg dan dat het 'goede en waar nodig opbouwende woorden' zijn (zie Efez. 4:29). Probeer te begrijpen waar de ander behoefte aan heeft. Kom niet aanzetten met al eerder beleden zonden. Betrek er geen andere mensen bij. Gebruik geen geintjes over gewicht, lengte, huidskleur, IQ, of fysieke, mentale en emotionele beperkingen van mensen. Breng ook geen dingen te berde die er niets mee te maken hebben en die het probleem verduisteren waardoor je niet tot een oplossing komt. Ga niet schreeuwen als intimidatie- en manipulatiemiddel. God heeft je geschapen met een vermogen om boos te worden, omdat dit, goed gehanteerd, de brandstof is die de nodige verandering kan brengen en het medicijn dat geneest. Zoek dus ten eerste een oplossing, geen 'overwinning'. Schuldpartijen en 'wel even vertellen wat eraan schort' maken de dingen alleen maar erger. Je moet je niet concentreren op wat de ander heeft gedaan, maar op wat je er samen aan kunt doen om het op te lossen. Geef ten tweede je eigen fouten toe en vraag om vergeving. Waar twee kijven hebben twee schuld, dus het erkennen van je eigen fouten maakt het makkelijker voor een ander om de zijne te erkennen. Geef ten derde een positieve draai aan het geheel. 'Schenk aandacht aan alles wat deugdzaam is' (Fil. 4:8). Complimenteer de ander ook eens terwijl je een probleem aanpakt. 'Ik weet zeker dat dit niet makkelijk voor je was om te horen. Dank je wel dat je me hebt willen aanhoren.' Als je gericht bent op de oplossing dan geeft het mensen iets positiefs om zich aan op te trekken en niet iets dat ze omlaag haalt!

Vrijdag 19 juni

'... spreke de waarheid tegen elkaar' (Efez. 4:25)(NBV).

Richtlijnen voor het omgaan met boosheid (5).

Regel 5: Houd je vuile was binnen. 'Laat alle wrok en drift en boosheid varen, alle geschreeuw en gevloek, en alle kwaadaardigheid' (Efez. 4:31). Als je boos bent, is het moeilijk om niet te roddelen. Maar kwaadsprekerij is als wildvuur; het verteert de mensen die het verspreiden en de mensen die ernaar luisteren. Hang je vuile was niet buiten, hou die binnenskamers. Vuile was wordt op twee manieren buiten gehangen: 1) Openlijk in alle pijnlijke kamers. Ze zegt het daar waar je weet dat anderen het zullen horen. 2) Subtiel. Je maakt grappen over iemands figuur, zijn familieleden en vrienden enz. om hem te kunnen vernederen. Dit is gênant voor de persoon op wie je boos bent, vergroot de afstand tussen jullie beiden en maakt verzoening onmogelijk. Salomo schrijft: 'Wie betrouwbaar is, hult zich in zwijgen' (Spr. 11:13), en 'liefde dekt alle fouten toe' (Spr. 10:12). Paulus schrijft: 'Wees kinderen in het kwaad, maar wees in uw denken volwassen' (1 Kor. 14:20).

Regel 6: Wees deel van de schoonmaakploeg. Wij zeggen: 'Ze hebben het over zichzelf afgeroepen. Ze moeten er zelf maar overheen komen.' Misschien hebben ze het inderdaad verdiend, maar we kunnen niet weglopen en wonden open laten liggen zodat ze geïnfecteerd raken. Wij 'vergeven elkaar zoals God u in Christus vergeven heeft' (Efez. 4:32). Hoe heeft Christus ons vergeven? Nadát we onze zonden hebben erkend, beleden en er berouw over hadden? Nee. 'In de tijd dat we nog Gods vijanden waren werden we al met hem verzoend door de dood van zijn Zoon' (Rom. 5:10). God heeft het initiatief genomen, dus schenk vergeving voordat de ander om vergeving vraagt. En voor het geval hij de rest van je leven je vijand blijft, vergeef hem toch. Als een soort naoorlogse zuiveringsactie. Pas dan ben je zelf vergeven, zijn de wonden die je hebt aangebracht genezen en is je strafblad bij God uitgewist!

Zaterdag 20 juni

'Wat verborgen is, behoort de Heer, onze God, toe' (Deut. 29:28)(NBV).

God vertrouwen als er geen antwoorden zijn.

Verliezen in het leven laten ons verwond en met vragen achter. Een jonge moeder of vader sterft aan kanker. Een scheiding treft je gelukkige thuis. Een financiële crisis gooit roet in je pensioenplannen. Een kind gaat naar de gevangenis, wordt vermoord of pleegt zelfmoord. Dergelijke tijden roepen vragen op die moeilijk, zo niet onmogelijk te beantwoorden zijn. Telkens opnieuw onderzoeken we de omstandigheden. We speculeren over de details, zoeken naar sleutels die op een of andere manier zin geven waardoor het voor ons makkelijker te dragen is. We richten de schijnwerper op onszelf, op anderen, zelfs op God en vragen ons af wat we anders hadden kunnen of moeten doen waardoor het misschien voorkomen had kunnen worden. We wenden ons tot vrienden, medegelovigen en voorgangers en horen dan slechts vroom klinkende praatjes en inadequate pogingen om onze pijn te verkleinen. Wat moet je doen wanneer antwoorden niet voorhanden lijken en de hemel zwijgt?

Twee schriftgedeelten kunnen helpen op zulke momenten. Het eerste is: 'Wat verborgen is, behoort de Heer, onze God, toe; wat openbaar is, komt ons toe' (Deut. 29:28). Als het gaat over het begrijpen van dingen, dan hebben wij ons terrein en heeft God het zijne. En dat van ons is beperkt, afhankelijk van wat hij besluit ons te laten zien. Op dat moment moet je 'vertrouwen op de Heer met heel je hart en niet op je eigen inzicht steunen' (zie Spr. 3:5).

Het tweede schriftgedeelte dat ik bedoel is: 'En wij weten dat voor wie God liefhebben... alles bijdraagt aan het goede' (Rom. 8:28). Misschien legt God het je uit. Misschien ook niet. Maar hij is de 'alfa en de omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde' (Openb. 22:13). Wat betekent dat hij een plan heeft en het uitwerkt tot eer van hem en ten goede van ons. Vertrouw hem dus!

Zondag 21 juni - Vaderdag

'Wij zullen [het] aan het komend geslacht vertellen...' (Ps. 78:4)(NBV).

Als jij het niet doet, wie doet het dan?

Wat een vader tegen zijn kinderen zegt in zijn eigen huis wordt niet gehoord door de wereld, maar zeer zeker door zijn nageslacht. Een voorganger van een grote kerk schrijft: 'Jaren geleden werd ik uitgenodigd op het Witte Huis voor een ontmoeting met de president en paar belangrijke godsdienstige leiders. Het was de eerste keer dat een eenvoudige plattelandsjongen als ik zo'n uitnodiging kreeg. Toen ik echter naar huis belde, kwam ik erachter dat mijn zoon dat weekend een belangrijke basketbalwedstrijd moest spelen. En ik had er al eentje gemist! Het werd simpelweg een kwestie van prioriteit. Wat is het belangrijkste? De regering had het al jaren zonder mij gedaan, daarom belde ik het Witte Huis en zei dat ik niet zou komen. (Zij namen het wonderwel goed op!) Ik ging naar de wedstrijd en beleefde de vreugde dat ik mijn zoon het winnende schot zag nemen.' Paulus zei: 'Let dus goed op welke weg u bewandelt... gebruik uw dagen goed' (Efez. 5:15-16). Jouw tijdsbesteding onthult je echte waarden en prioriteiten. Vader, breng jij serieus tijd door met je kinderen?

Karl Marx heeft gezegd dat om een land te veroveren het volstaat om te zorgen voor een blokkade van de overdracht van waarden, moraal en geloofsovertuigingen tussen de generaties onderling. Salomo zei: 'Wie rechtvaardig is bewandelt de juiste weg, zijn kinderen zullen gelukkig zijn' (Spr. 20:7). Vader, voor je het weet zijn ze de deur uit, maar welke erfenis nemen ze mee? Je kinderen zijn als spiegels, zij reflecteren wat ze zien en het is moeilijk voor hen om God als hun hémelse Vader te zien als hij niet duidelijk zichtbaar is in hun áárdse vader. 'Vorm en vermaan hen daarom bij het opvoeden zoals de Heer dat wil' (Efez. 6:4). 'Wij zullen aan het komend geslacht vertellen van de roemrijke, krachtige daden van de Heer, van de wonderen die hij heeft gedaan.' Als jij het niet doet, wie doet het dan?

*The Word for Today wordt geschreven door Bob and Debby Gass and Ruth Gass Halliday.
UCB Europe web site: www.ucb.co.uk (Tel: +44 (0)1782 642000) Copyright 2009. All rights reserved.
Vertaling: Toos Kleinhout - Wijnstokgemeente Berkel en Rodenrijs.
Voor belangstellenden is het Woord voor Vandaag aan te vragen via:
tel: 010-5190444 of e-mail: info@wijnstokgemeente.nl of kijk bij www.wijnstokgemeente.nl
Referenties van The Word for Today zijn op de website vermeld.*